GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĚ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 166. *Sâmbătă, 27 Iuliu, (8 Augustŭ).* 1885.

Braşovŭ, 26 Iuliu (7 Augustŭ) 1885.

Aséră se sĕvêrşì unulŭ din actele, ce mereu se repetă de unŭ şirŭ de anĭ: întrevederea împĕraţilorŭ Austro-Ungariei şi Germaniei.

Acéstă întrevedere este considerată de cătră pressa din ambele imperii ca unŭ viu semnŭ, că alianţa austro-germană întru nimicŭ nu a slăbitŭ, precum şi că ea forméza basa politicei esterne a guvernelorŭ din Viena şi din Berlin.

Oficioşii numescŭ acéstă politică: politica păcii, ba unii mergŭ şi mai departe, declarândŭ alianţa germană-austriacă de unŭ stîlpŭ alŭ ordinei europene, avêndŭ de scopŭ a apĕra pacea generală, tratatele şi drepturile internaţionale.

Frumósă ţîntă, nobilă nisuinţă!

Cine nu doreşce pacea şi buna rênduială în tóte? Sĕ ne întrebămŭ cu mâna pe inimă, décă popórele simtŭ în adevĕrŭ şi cum s'arŭ cuveni binefacerile păcii; décă se simtŭ ele liniştite în munca, în stăruinţele şi aspiraţiunile lorŭ, pe cărarea progresului şi culturei?

Pentru ca marea operă a păcii sĕ fiă perfectă, nu ajunge sĕ cetimŭ, că acum se 'mbrăţiséză doi, acum trei împĕraţĭ la întêlnirile lorŭ cu ostentativă amiciţiă, ci credemŭ că e de lipsă ca supuşii credincioşĭ ai unuia séu ai altui potentatŭ sĕ fiă pĕtrunşĭ de sentimentulŭ siguranţei şi mulţămirei, ce trebue sĕ deştepte într'ênşii o asemenea stare de lucrurĭ. Din nenorocire însă încrederea în actuala situaţiune, orĭ câtŭ de neturburată ni s'ar presenta, nu póte prinde nicăirĭ rădăcină. Cetăţénulŭ iubitorŭ de pace, se simte puţinŭ încuragiatŭ în speranţele séle prin raporturile lungĭ şi detailate despre întrevederile monarchilorŭ. Bine că e pace şi că acéstă pace póte sĕ mai dureze câtva timpŭ, dar ce va fi atuncĭ, când ea nu se va mai puté susţiné? Aşa se 'ntrébă fiecare şi nicĭ unulŭ nu crede într'o lungă durată a păcii, pentru că nicĭ unulŭ nu simte o ameliorare în desvoltarea generală şi individuală a popórelorŭ. Sarcinele publice apasă aşa de greu pe umerii lorŭ, încâtŭ e cu neputinţă de-a face pe ómenĭ sĕ créḍă, că de aicĭ încolo va începe epoca păcii şi siguranţei în Europa.

Se asigură, că repeţita întâlnire a monarchilorŭ Germaniei şi Austro-Ungariei este o garanţiă mai multŭ pentru pace. Dér cei ce accentuéză acésta atâtŭ de tare nu se gândescŭ în acele momente la aceea, că până acuma după fiecare întâlnire de monarchĭ, cronica n'a avutŭ sĕ înregistreze, decâtŭ numai sporirĭ ale bugetelorŭ de rĕsboiu şi ale sarcinilorŭ miiitare în generalŭ. Cum sĕ ne putemŭ bucura de pacea, de care avemŭ parte aḍĭ, dacă ce se petrece cu noi şi împrejurulŭ nostru, ne aduce aminte de viitorulŭ rĕsboiu, pe care în proporţiunea potenţatelorŭ pregătirĭ ni-lŭ închipuimŭ fórte mare şi înfricoşatŭ?

Nu vremŭ sĕ ḍicemŭ cu acésta, că reînoita întrevedere dela Gastein ar fi lipsită de orĭ-ce importanţă reală politică, cu tóte că monarchii n'au fostŭ acompaniaţĭ de ministrii lorŭ. Ce voimŭ sĕ constatămŭ este numai, că neîncrederea şi nesiguranţa ce domnesce aḍĭ nu numai în numitele două state, ci în tótă Europa nu se va puté delătură cu totulŭ, decâtŭ atuncĭ, când vorŭ încetá nesfîrşitele înarmărĭ şi va începe desarmarea. Pentru ca cetăţénulŭ sĕ se simtă fericitŭ şi mulţămitŭ, nu ajunge sĕ aibă convicţiunea, că aḍĭ orĭ mâne nu va isbucní rĕsboiulŭ celŭ mare, ci trebue sĕ fie scutitŭ elŭ însuşĭ de turmentările ce i le causéză rĕsboiulŭ celŭ micŭ, cu nenumĕratele nĕcazurĭ şi grijĭ, produse prin prea marea încordare a forţelorŭ sale întru promovarea intereselorŭ militarismului neroditorŭ în continentulŭ Europei.

Şi noi dorimŭ, ca bune şi folositóre sĕ fie urmările întêlnirei din Gastein, precum şi ale întêlnirei, ce se asigură, că o vorŭ avé monarchulŭ nostru şi alŭ Rusiei totŭ pe pămêntŭ austriacŭ. Dar pacea ce o vorŭ întărí ei între ei nu ne va ticní, câtŭ timpŭ ródele muncei nóstre ḍilnice vorŭ fi consumate cea mai mare parte în contulŭ viitorului rĕsboiu.

Francia şi Germania.

Vorbindŭ despre cunoscutulŭ articulŭ din *„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“* la adresa Franciei, ḍiarele francese esprimă felurite părerĭ: *„Journal des Debats“* crede, că articululŭ a fostŭ scrisŭ, pentru a produce impresiune asupra Germaniei, pentru ca sĕ pótă fi ridicate sarcinile militare. Aceeaşĭ părere o are şi „Figaro“ şi „Evénement.“ *„Matin“* crede, că acésta-i o manevră, pentru a pregătí evoluţiunea diplomatică a Germaniei, ce se plănuesce în casulŭ venirii la putere în Anglia a unui guvernŭ Tory. De n'ar fi aşa, ḍiarulŭ germanŭ s'ar fi făcutŭ de rîsŭ, purtândŭ rĕsboiu cu morile de vêntŭ. *„Lanterne“* e sigură, că nicĭ odată republica nu va purtá unŭ rĕsboiu ofensivŭ. *„Gaulois“* se întrébă, de nu însémnă articululŭ o sprijinire a lui Ferry. Inainte de alegerĭ Republica mereu aude venindŭ din Germania astfelŭ de sciri. Francia vrea pace; e destulŭ de tristŭ însĕ, că Germania i-aduce guvernului francesŭ mereu aminte, că stă sub înalta-i supraveghere poliţienéscă. *„La Liberté“* ḍice: O astfelŭ de imputare vatămă simţulŭ naţionalŭ. Francia vrea sĕ fie dréptă, sinceră, chiar şi faţă de învingĕtorii sĕi, dar cu condiţia, ca şi ei sĕ fie drepţĭ faţă de ea. O astfelŭ de procedere vatămă demnitatea Franciei şi póte redeşteptá patimĭ, pe carĭ mulţĭ se silescŭ sĕ le înăduşe. In totŭ casulŭ presupunerile suntŭ false. *„France“* se folosesce de espresiunĭ violente. Crede că e cu cale, sĕ se gătéscă Francia sĕ întêmpine acéstă atitudine a Germaniei. Unele ḍiare îlŭ reproducŭ fără a face nicĭ o observare, ér *„République Francaise“* nicĭ nu îlŭ reproduce.

Cestiunea afgană.

Marchisulŭ Salisbury a declaratŭ în camera lorḍilorŭ, că Meruciaculŭ are sĕ rĕmână Afganilorŭ, ér Penjdehulŭ Rusiei. Acésta s'a recunoscutŭ de guvernulŭ trecutŭ. In privinţa defileului Zulficar elŭ nu póte ḍice, că lucrurile s'au schimbatŭ deosebitŭ, de când au luatŭ guvernulŭ conservatorii.

„Noi susţinemŭ — ḍice Salisbury — că defileulŭ Zulficar s'a promisŭ Afganilorŭ şi pe temeiulŭ acestei promisiunĭ lordulŭ Dufferin a promisŭ Emirului ca sĕ-lŭ păstreze. Noi ne ţinemŭ precum şi pe Rusia legaţĭ prin acéstă promisiune Rusia din contră nu consimte la acésta. Nu potŭ spune când vi se vorŭ presenta notele schimbate; întârḍierea are sĕ se atribue dorinţei ce are Rusia de a-şĭ aduna mai multe informaţiunĭ despre obiectulŭ din cértă. Ce privesce cestiunea, că óre avemŭ intenţiunea sĕ ocupămŭ valea Pişin, e greu a rĕspunde, basându-se cestiunea pe o neînţelegere. Noi amŭ ocupatŭ deja valea Pişin, care nu este în posesiunea Emirului, ci aparţine Angliei. Valea Pişin se va ocupa şi mai tare cu timpulŭ, deórece o necesitate imperiósă cere întărirea graniţei indice. Guvernulŭ urmăresce acéstă politică câtŭ se póte de iute şi energicŭ. Nicĭ o schimbare efemeră a situaţiunei diplomatice nu ne va abate dela ceea-ce e absolutŭ necesarŭ pentru siguranţa imperiului nostru indicŭ Nu este intenţiunea nóstră d'a ocupa posiţiunile strategice, în posesiunile Emirului, în tómna aceésta cu unŭ corpŭ de observaţiune. Emirulŭ este unŭ potentatŭ independentŭ şi n'amŭ putea face acésta fără consimţĕmêntulŭ sĕu; dar aḍĭ nicĭ nu dorimŭ acésta. Ce se póte întêmpla în anumite eventualităţĭ pe viitorŭ, nu voescŭ sĕ spunŭ; vorbescŭ numai de presentŭ şi ḍicŭ, că guvernulŭ indianŭ n'a luatŭ nicĭ unŭ astfelŭ de proectŭ.

Din vorbele lui Salisbury resultă, că cestiunea afgană nu e nicĭdecum limpede şi că dacă în timpulŭ de faţă esistă probabilitatea d'a se ajunge la o înţelegere, pentru viitorŭ totŭ va rĕmânea o cestiune, care va provoca marĭ turburărĭ.

Ḍiarele maghiare despre scrisórea lui Trefort cătră Teutsch.

„Kolozsvari Közlöny“ scrie:

Ministrulŭ Trefort are dreptate, că tinerii cărĭ se ducŭ dela gimnasiu directŭ la o universitate streină şi nu se nutrescŭ acĭ acasă nicidecum cu simţĕminte patriotice puternice, departe de patriă şi într'o atmosferă streină, nu se facŭ de locŭ accesibilĭ pentru o căldurósă aderinţă la constituţiunea şi organismulŭ de statŭ alŭ patriei ungare. Acésta întemeiază destulŭ idea suscitată de ministrulŭ Trefort, de-a'şĭ înfiinţa superintendinţa săsescă o facultate teologică-filosofică. Scrisórea ministrului Trefort o spune hotărîtŭ, că Saşii înzadarŭ s'arŭ sburli în contra înfiinţării unei academii, fiindcă acésta o cere interesulŭ statului, precum şi alŭ fiecărui cetăţénŭ privatŭ, apoi lăţirea limbei legislaţiunei şi a administraţiunii poliglote, şi că în acéstă privinţă malcontenţii nu potŭ schimba nimicŭ. Şi acésta a ḍis'o ministrulŭ cu atâtŭ mai multŭ că, precum celelalte confesiunĭ protestante din patriă au renunţatŭ de bună voiă la o parte a autonomiei lorŭ bilaterale şi garantate prin tractate de statŭ, în interesulŭ supremaţiei statului în educaţiune, legislaţiunea Ungariei nu va întârḍia d'a restrînge în aceeaşĭ mĕsură şi autonomia superintendenţii sĕsescĭ, dacă ea nu vrea sĕ se acomodeze de bună voiă organismului constituţionalŭ alŭ Ungariei moderne.

Dar scrisórea lui Trefort nu atinge mizeria principală a culturei profesorilorŭ şi preoţilorŭ evangelicĭ, care constă în aceea, că organismulŭ autonomŭ alŭ acestui districtŭ bisericescŭ consideră catedrele de institutorĭ la tóte gimnasiele numai ca o tréptă la pragulŭ preoţiei dotate cu venituri grase de despăgubire, aşa că numai unŭ ochiu alŭ profesorului gimnasialŭ săsescŭ în părţile ardelene este îndreptatŭ la propria'i catedră de institutorŭ, pe când celălaltŭ ochiu se uită la postulŭ celŭ bogatŭ de preotŭ. Din acéstă causă tinerii saşĭ, fie profesorĭ séu preoţĭ, numai de jumĕtate îşĭ potŭ împlini datoria. Acésta s'a dovedit la esamenile de profesorĭ. Deja lipsa de eserciţiu în limba maghiară pregătesce tinerilorŭ o greutate estraordinară, căcĭ după art. de lege 30 din 1883 stau unŭ anŭ la o universitate ungurésca fără folosŭ, fiindcă nu înţelegŭ cursurile. Ce va fi când anii de favóre vorŭ trece şi tinerii saşĭ vorŭ trebui sĕ depună esamenele în limba ungurésca? Ei, carĭ nu împlinescŭ postulatele normativului ungurescŭ, nu vorŭ puté susţiné esamenulŭ, nicĭ înaintea comisiunei esaminătóre celei mai îngăduitóre. Frênele educaţianei la tóte gimnasiele săsescĭ suntŭ în mâna de ferŭ a hierarchiei săsescĭ. In acestŭ sistemŭ zace şi esplicarea, că preoţii şi institutorii saşĭ forméză o falangă compactă faţă cu Ungaria constituţională.

Vomŭ vedé ce rĕspunsŭ vorŭ da Saşii la scrisórea lui Trefort, ḍice fóia cluşiană, căcĭ Ungaria modernă nu póte schimba nimicŭ din hotărîrea sa.

„Ellenzek“ se esprimă:

D. ministru Trefort a scrisŭ încă o scrisóre, în care dă d-lui superintendentŭ Teutsch o lecţiune de patriotismŭ. Asta'i corectŭ şi înţeleptŭ, dar fără succesŭ. Când amŭ cetitu scrisórea escelenţei sale, ne-au venitŭ în minte rufele arapului. Trefort încă a făcutŭ acelaşĭ lucru, când propune superintendentului Teutsch sĕ fie patriotŭ séu chiar sĕ iubéscă limba maghiară. Pagubă de cernéla şi

de hârtia, ce a prăpădit'o Trefort cu acéstă scrisóre, căcĭ valórea resultatului va fi mai mică decâtŭ cerméla și hârtia întrebuințată.

Acestŭ domnŭ este între toțĭ Sașii celŭ mai furiosŭ și maghiarofagŭ Bocsasŭ (bakkszász). Și acestui domnŭ Teutsch îĭ dă statulŭ cu scirea și mijlocirea lui Trefort 12,000 fl. subvențiune anuală de statŭ. Mai bine ar face Trefort sĕ detragă acestui d. Teutsch cele 12,00 fl. și sĕ le dea reuniunei de cultură maghiară în părțile ardelene; atuncĭ va vedea în curêndŭ Trefort, că acésta va îmblândi mai sigurŭ superintendența bocsasă a d-lui Teutsch, decâtŭ dacă ar scrie scrisorĭ lungĭ cu stânjenii. Din parte-ne aprobămŭ intențiunile scrisórei ministeriale, dar condamnămŭ tonulŭ ei, căcĭ întréga scrisóre nu este altceva decâtŭ o supusă cerșetoriă a ministrului de culte alŭ bietei națiunĭ ungare barbare la representantulŭ bocsasŭ ardelénŭ alŭ puternicei culturĭ germane, ca acesta sĕ se îndure a considera și biata cultură ungurésca, căcĭ elŭ póte recunósce blândețea sufletului nostru și din împrejurarea, că noi în școlele nóstre ne scrintimŭ mânile și piciórele, numai sĕ turnămŭ cu pâlnia butucilorŭ de Ungurĭ dela Tisa și de sub Hargita pe »der, die, das" (articolulŭ.) Dar sĕ nu crédă Pré cuvioșia sa, că vremŭ sĕ rĕmânemŭ Maghiarĭ furioșĭ, însușĭ ministru o spune, că simțimŭ necesitatea culturei în douĕ limbĭ. Sĕ nu se témă Pré cuvioșia sa de nimicŭ, căcĭ noi vremŭ sĕ rĕmânemŭ Austro-Ungarĭ cu douĕ șele, cu douĕ limbĭ.

Noi credemŭ, că tonulŭ scrisórei ministeriale este nedemnŭ de unŭ ministru alŭ statului ungarŭ, și nu ne mirămŭ nicĭdecum, dacă d. Teutsch ar rĕspunde cu vr'o grobianitate. Noi credemŭ că tonulŭ fără curagiu și orbecăitorŭ strică vadei națiunei ungurescĭ și statului ungurescŭ. Ar fi multŭ mai amĕsuratŭ scopulŭ, d'a păși față cu naționalitățile indĕrĕtnice cu hotărîre și într'unŭ modŭ, care sĕ dovedéscă simțĕmêntulŭ puterei nóstre; d'a le spune curatŭ ce vremŭ și ce dorimŭ dela ele, d'a le lămurĭ, că dacă pentru ei e mai bine în Germania, n'au decâtŭ sĕ-șĭ strîngă corturile și sĕ se întórcă acolo séu sĕ emigreze în statulŭ Congo, unde și fără de asta potŭ trăi sub protectoratulŭ germanŭ.

Acésta ar fi o pășire conscienciósă, bărbătéscă, pe față și démnă de națiunea ungurésca.

„Székely Nemzet" dice:

Insemnata scrisóre a ministrului nu se ocupă de agitațiunile săsescĭ naționale și cuprinde mai multŭ sfaturĭ practice și arată isvorulŭ esclusivității de vécurĭ a Sașilorŭ. Tinerii nedesvoltațĭ și fără sciință în strĕinătate se înstrăinéză de patriă. — Nu ne îndoimŭ, că Sașii vorŭ recitá vorba vechiă: „Timeo Danaos et dona ferentes," vĕdêndŭ ploconulŭ ministrului, universitatea teologico-filosofică. Dar nu au de ce sĕ se témă, căcĭ statulŭ ungurescŭ nu-i vrășmașŭ limbei germane. Décă Sașii au câtŭ de puțină bunăvoință și câtŭ de puținŭ sentimentŭ patrioticŭ, nu vorŭ întârdia a trage folosulŭ din vorbele ministrului Trefort, căcĭ elŭ vrea sĕ le deschidă drumulŭ, spre a-șĭ puté sistemisá în spiritŭ constituționalŭ institutele lorŭ constituționale-confesionale și tradiționale de creștere și învĕțămêntŭ. Cu o vorbă: Statulŭ oferă Sașilorŭ pretinesce drepturile sale. Dela ei atêrnă, sĕ le primĕscă. Dar acésta nu va merge așa ușorŭ, precum dorimŭ noi. Sașii n'au obiceiu sĕ cugete și sĕ lucre în pripă. Simpla sinceritate și cuvêntulŭ neprefăcutŭ nu-i pânea lorŭ. Suntemŭ convinșĭ, că scrisórea lui Trefort nu va face dorita impresiune asupra lorŭ. Și acésta-i unŭ lucru destulŭ de tristŭ.

SCIRILE DILEI.

Sub titlulŭ: »Patriotismulŭ unui episcopŭ românŭ«, »Budapesti Hirlap« scrie, că episcopulŭ gr. or. alŭ Aradului, Meția nŭ, avea până acum obiceiulŭ sĕ dea câte 15—20 fl. tinerimii universitare din Aradŭ, când aranja petrecerĭ pentru scopurĭ de binefacere. In anulŭ acesta episcopulŭ s'a abătutŭ însă dela obiceiulŭ vechiŭ și nu a datŭ nicĭ măcarŭ unŭ creițarŭ. Petrecerea era aranjată în favorulŭ „Kultur-egylet«-ului dela Clușiu. Ce ciudatŭ le pare »patrioților« unŭ lucru atâtŭ de naturalŭ. Atâta mai trebuia.

—0—

Odescalchi, presidentŭ alŭ reuniunei de cultură, mai bine disŭ de maghiarisare, din Ungaria superióră, a trimisŭ presedintelui reuniunei din Budapesta, Gerlóczy o scrisóre, prin care 'lŭ provócă sĕ ia mĕsurĭ pentru ținerea unui congresŭ alŭ reuniunilorŭ de cultură ungurescĭ. *Gerlóczy* va comunica scrisórea comitetului reuniunei și —așa, din grația Domnului, vomŭ mai vedé și audi multe scene »patriotice«

—0—

O foiță ungurésca dă scirea, că óspeții din anulŭ acesta dela băile din Malnașŭ s'au făcutŭ membri ai reuniunei de maghiarisare din Clușiu, stringêndŭ prin contribuirĭ 100 fl. Foiței îi e rușine sĕ spună, că numai óspeții maghiarĭ au contribuitŭ, ci îi pune pe toțĭ cu toptanulŭ.

—0—

In Tușnadŭ spre pădure se află o casă numită împreună cu locul dimprejurŭ „Elveția«. In calea spre acelŭ locŭ se află unŭ stâlpŭ arătătorŭ cu o tablă, pe care e scrisŭ »Schweiz". Ungurii vrêndŭ s'o maghiarisezе adauseră unŭ »ba" la sfârșitŭ, sunândŭ: „Schweizba« adecă »La Elveția". Óspeții însă au găsitŭ cu cale sĕ lipéscă o hârtiă peste »ba« și astfelŭ sĕ rĕmână numele curatŭ germanŭ. Nu scimŭ ce vorŭ fi făcutŭ »patrioții« cu unŭ asemenea actŭ de — trădare.

—0—

Unei familii din România, ce locuesce aprópe de hotelulŭ »Bucurescĭ« în Brașovu-vechiŭ, i-a sburatŭ unŭ micŭ papagalŭ. Celŭ ce l'ar afla e rugatŭ sĕ se adreseze la administrația „Gazetei", promițêndu-i-se că va fi recompensatŭ.

—0—

Petrecerea cu dantŭ, ce era sĕ o dea tinerimea studiósă din Rêșnovŭ și giurŭ Duminecă în 9 Augustŭ n., s'a amânatŭ pe o altă di, care se va face cunoscută.

—0—

Se telegrafiază din Timișóra, că în Ungaria sudică împartŭ Sêrbii radicalĭ broșure, carĭ cuprindŭ clevetirĭ și acuse împotriva patriarchului Angelicĭ. In comitatulŭ Torontalului s'au confiscatŭ unŭ numĕrŭ mare de broșure.

—0—

Cu 8 Augustŭ a. c. începêndŭ se deschide oficiu postalŭ în comuna Dalnok, comitatulŭ Treiscauneloru, și va sta în legătură de tótă diua cu celŭ din Masksa. Cercuiŭ de competință va fi Kézdi-Albiș, Dalnok și Batizfalva. Va espeda scrisorĭ simple și recomandate, asignațiunĭ postale până la 200 fl. — Cu 11 Augustŭ a. c. începêndŭ se deschide oficiu de postă în comuna Czik Szt. Király, care va sta în legătură de tótă diua cu oficiulŭ de postă din Kézdi-Vásárhely și Czik-Szereda. Cercului de comunicațiune: Csik Szt Imre și Csik Szent Király. Va espeda scrisorĭ simple și recomandate, asemenea asignațiunĭ postale până la 200 fl. Rĕmâne neschimbată ordinea dintre Kézdi-Vásárhely și Csik Szereda. — Se deschide oficiu de postă în Retisdorf, comitetulŭ Târnava mare. Condițiunĭ: Contractŭ de oficialŭ și cauțiune 100 fl. Emolumente: Salariu 120 fl. paușalŭ de cancelariă 40 fl. și paușalŭ de transportŭ până la Sighișóră 600 fl. Suplicele sĕ se adreseze în trei sĕptĕmânĭ la direcțiunea de postă în Sibiiu.

—0—

„Românului" i se comunică din Cernăuțĭ că, dilele acestea, la Universitatea din acelŭ orașŭ, s'a promovatŭ de doctorŭ în teologiă d. Conon Arămescu Donicĭ, protosingelŭ din România, profesorŭ la liceulŭ din Iașĭ. Protosingelulŭ Conon Arămescu Donicĭ, care aparține unei vechĭ familii moldovenescĭ, a urmatŭ studii la facultatea de litere din România, și la deschiderea facultății de teologiă din Cernăuțĭ se duse spre a'șĭ completa studiile. Astădĭ suntŭ la acéstă facultate 8 teologĭ din România. Cu ocasiunea promovării protosingelului Donicĭ, Uuiversitatea era plină de spectatorĭ, printre cari multe dómne. Rectorulŭ Universității felicità în limba latină pe noulŭ doctorŭ, care-i mulțumi printr'o lungă cuvêntare în aceeașĭ limbă.

—0—

Inaugurarea restaurării mânăstirei dela Argeșŭ se va face în tómna acésta, scrie »Telegrafulŭ". Maj. Sa Regele și Regina vorŭ visita Argeșulŭ cu acéstă ocasiune. Solemnitatea inaugurărei se va face cu mare pompă.

—0—

D. de Rosny, eminentulŭ presedinte alŭ societății de Etnografiă din Paris și prietenŭ otărâtŭ alŭ Românilorŭ, a publicatŭ — scrie »Românulŭ« — luna trecută o însemnată lucrare asupra Românilorŭ dela Dunăre și Carpați. Opera e tipărită cu fórte multă îngrijire, conține o mulțime de desemne, gravurĭ, portrete (planches) și costă 150 de francĭ.

—0—

Fondulŭ lăsatŭ Academiei române de dr. Obedenaru se urcă aprocsimativŭ la suma de 650,000 lei. Averea se compune parte dintr'o moșiă, parte din bonurĭ 3 la sută. Se dice însĕ că testamentulŭ va fi atacatŭ de către d-na Drăgulinescu, sora defunctului, și de cătră d. S. Gheorghiade, fratele sĕu celŭ mai mare. Intre alte motive de casarea testamentului se va invoca și următórele: 1-iŭ că testamentulŭ a fostŭ făcutŭ chiarŭ în ajunulŭ morței atuncĭ, când decedatulŭ nu mai avea tóte facultățile sĕle, ceea ce reiese chiar din data testamentului însemnată 13 Iuliu, pe când elŭ murise deja la 9 Iuliu; alŭ 2-a pentru că testamentulŭ n'a fostŭ sigilatŭ și a fostŭ adusŭ deschisŭ.

—0—

Alaltăerĭ de diminĕță, Prauss a fostŭ trimisŭ din Bucurescĭ la Predealŭ însoțitŭ de d. locotenentŭ Sachelarie, din compania de gendarmĭ pedestri, care l'a predatŭ autorităților austriace, scrie »Voința Națională«.

Dela isbucnirea colerei și până la 31 Iuliu s'au bolnăvitŭ în tótă Spania 114,714 persóne, din care au muritŭ 34,003.

Congresulŭ naționalŭ sêrbescŭ.

La 4 Augustŭ, deputații sêrbĭ au ținutŭ în Pesta o conferință în afacerea congresului bisericescŭ sêrbescŭ. Programa ce s'a admisŭ de conferință e de următorulŭ cuprinsŭ:

Deputații sêrbĭ de naționalitate sêrbéscă din dieta ungară și din dieta regatelorŭ Croația și Slavonia — fiindŭ în nentreruptă activitate de a regula, în sensulŭ hotărîrilorŭ conferențiare luate la 23 Ianuarie a. c. și mai târdiu, acele stărĭ, carĭ s'au opusŭ până acum desvoltării continue a poporului sêrbescŭ în acestŭ statŭ pe tĕrêmulŭ autonomiei bisericei naționale, — de o parte au obținutŭ la locurile competente convocarea congresului bisericescă sêrbescŭ făcută pentru 1 până la 13 Septemvre a. c., de altă parte au înlăturatŭ pedecile ce se opunŭ activității acestui congresŭ. Succesulŭ congresului bisericescŭ va atêrna în modŭ esențialŭ de compunerea lui personală. Fiindŭ și hotărîrile adunărilorŭ publice ținute în Agram și Zombor fructulŭ activității de până acum a deputațilorŭ de naționalitate sêrbă ca și alŭ conferinții deputațilorŭ dela 23 Ianuariu (4 Febr.) a. c., și fiindŭ aprópe timpulŭ pentru alegerile congresului bisericescŭ, deputații de naționalitate sêrbéscă declară, că e de lucratŭ într'acolo, ca sĕ se asigure și apere autonomia bisericei naționale, obținută pe calea desvoltării istorice și garantată prin art. de lege 9 din 1868; ca activitatea la congresulŭ bisericescŭ ce se apropiă sĕ urmeze în sensulŭ continuității de dreptŭ; ca în astfelŭ de modŭ instituțiunile esistente bisericescĭ, școlare și fundaționale, întru câtŭ n'arŭ corĕspunde necesităților bisericei și poporului sêrbescŭ greco-ortodoxŭ, sĕ se modifice și instituțiunile încă neîndeplinite sĕ se termine; ca cu ocasiunea discuțiunii asupra proiectului privitorŭ la alegerea patriarchului sêrbescŭ, sĕ se garanteze condițiunile pentru liberulŭ dreptŭ electoralŭ alŭ poporului sêrbescŭ; ca activitatea începută pentru ridicarea trebuințelorŭ materiale ale preoților și institutorilorŭ sêrbescĭ sĕ se continue; în fine deputații adunațĭ, pĕtrunșĭ de importanța și mărimea acestei cause naționale, aștéptă dela orĭce adevĕratŭ patriotŭ sêrbŭ, ca la viitórele alegerĭ pentru congresulŭ bisericescŭ sĕ se alégă ca deputațĭ numai astfelŭ de personalitățĭ, carĭ parŭ deplinŭ apțĭ pentru seriósa și gréua lucrare ce le stă înainte. In acestŭ sensŭ câtŭ se póte mai curêndŭ sĕ se facă cunoscute numele acelora, carĭ în împrejurările de adĭ ale causei naționale arŭ fi în stare sĕ corĕspundă la congresulŭ bisericei.

Năsĕudŭ, 4 Augustŭ 1885.

Domnule Redactorŭ! Noi Românii — celŭ puținŭ de pe aci — așa ținemŭ din bĕtrânĭ, că la diua profetului Ilie, vinŭ frrtune cu trăsnete și fulgere. Mai în totŭ anulŭ vinŭ, ĕstanŭ însĕ ni-au cruțatŭ, — venĭ însĕ după amédĭ o altă furtună de placate, precum vĕ alăturŭ aicĭ una în originalŭ. Eată-o:

Incunosciințare.

Amŭ onóre a aduce la cunoscință stimațilorŭ părințĭ, cumcă cu 1 Septemvre 1885 pe basa concesiunei ministeriale deschidŭ o scólă privată, în care se vorŭ preda obiectele de învĕțămêntŭ pentru scólele elementare și anume: Religiunea, eserciții verbale și memorabile (învĕțămêntulŭ intuitivŭ,) cetitulŭ, scrisulŭ, limba maghiară, computulŭ, geografia, istoria, desemnulŭ și lucrulŭ de mâna; tóte aceste în limba maghiară și limba germană la cererea părințilorŭ se va preda prelângă taxă deosebită câte 2 óre pe sĕptĕmână.

Se primescŭ toțĭ pruncii și fetițele de 6 anĭ ca ascultătorĭ ordinarĭ pre lângă plătirea anticipativă a didactrului de 2 fl. pe lună și 1 fl. taxa de înscriere, carĭ se considerá ca deobligatĭ pe anulŭ întregŭ. Cei sub 6 anĭ vorŭ plăti 1 fl. didactru pe lună. Cei ce arŭ dori a învĕța și limba germană, vorŭ plăti pe lună câte 50 cr. preste didactrulŭ lunarŭ statoritŭ cu 2 fl.

In urmă îmĭ iau libertatea a aduce la cunoscință și aceea, cumcă voiu da instrucțiune și în fortepiano (clavier) câte 1 óră pe di pre lângă taxa lunară de 5 fl. Recomandându-mĭ scóla în atențiunea stimațilorŭ părințĭ sunt. — Năsĕudŭ în 30 Iuliu 1885. Cu tótă onórea Matilda Barthos născută Ieszenszky, învĕțătorésă dipl.

NB. Prelegerile anticipative se vorŭ începe în 3 Augustŭ a. c. Timpulŭ de înscriere 2 Augustŭ 10—12 óre a. m. și 2—6 óre p. m. și în 30 Augustŭ a. c.

La acésta n'am alta nimicŭ de adausŭ, decâtŭ că după cum se vede şi din înscĭinţarea acésta, învĕţătorésa este o unguróică (cred că este calvină,) ér pentru limba germană — (de limbĭ culte universale Ungurii n'au lipsă) — este angajatŭ unŭ jidovŭ: *Lustig* cu numele. Religiunea etc. se vorŭ propune decĭ de o calvină şi de unŭ jidovŭ.

Scopulŭ acestei şcóle este destulŭ de învederatŭ, anulŭ acesta va fi póte şcóla privată şi nu credŭ că pe anulŭ viitorŭ séu preste, celŭ multŭ, doi anĭ nu se va ridica la şcólă maghiară de statŭ.

Aicĭ se pare că Ungurii începŭ sĕ lucre mai indirectŭ întru scopurile lorŭ »culturale« (?), dar afară de Jidovii »patrioţĭ« şi de vr'unulŭ doi împegaţĭ maghiarĭ, de sigurŭ nimenĭ nu va cerceta acéstă poreclită »şcólă«. Şcóla acésta, precum se mai vede din „înscĭinţare", este aprobată de ministrulŭ-ordonanţă şi se pare că spre scopulŭ acestei înfiinţărĭ a trimisŭ aicĭ pe acéstă femeiă — soţia unui cancelistŭ maghiarŭ, venitŭ de curêndŭ dela Deşiu, reşedinţa faimosului Banfi-paşa.

Mercur.

Acte referitóre la şcóla centrală din Gherla*)

Din fostulŭ comitatŭ alŭ Dobêcei, Iuliu 1885.

....»Et meminisse juvabit!«

Cunoscutŭ este, că astădĭ nouĕ Românilorŭ de sub domnirea unguréscă nu ne-a rĕmasŭ altŭ terenŭ de activitate pe care sĕ ne putemŭ desvoltá forţele morale, sociale, intelectuale şi în urmare şi cele materiale, decâtŭ celŭ bisericescŭ-şcolasticŭ. Pe acestŭ terenŭ fiecare corporaţiune ca şi fiecare individŭ — aibă îndemnulŭ dela sine orĭ fie însărcinatŭ din partea altora — este moralminte datorŭ, credemŭ noi, a desvoltá cea mai largă activitate şi a pune în lucrare tóte mijlócele legale pentru promovarea intereselorŭ şi institutelorŭ nóstre culturale. — Acestŭ scopŭ l'au avutŭ înaintea ochilorŭ a bună sémă şi cele 42 de comune românescĭ din fostulŭ colţŭ alŭ Dobêcei, când înainte de acésta cu 23 de anĭ s'au hotărîtŭ pentru înfiinţarea unui fondŭ cumulativŭ pentru *rădicarea şi susţinerea anei şcolĭ centrale românescĭ* în acelŭ comitatŭ. Ca unii, carĭ avemŭ cunoscinţe despre modalitatea acumulărei acelui fondŭ, precum şi a dispositiunilorŭ luate atuncĭ de fundatorĭ pentru deschiderea *neamânatŭ* a şcólei proiectate, după ce nicĭ astădĭ la 23 de anĭ nu vedemŭ realisată intenţiunea salutară, ne ţinemŭ de o datorinţă morală a resuscitá causa acestei şcóle — în curată convingere de a nu înculpá pe nimenĭ, ci numai pentru de a se face lumină în acéstă privinţă. Chiar din acestŭ motivŭ, ne luămŭ voiă a vĕ împărtăşi, d-le Redactorŭ, precum şi opiniunei publice *actele referióre la acéstă şcólă.*

I. Recercarea oficiolatului comitatului Dobêcei din Februariu 1862 cătră Pra On. Inspectorŭ de şcolĭ greco-unite alŭ diecesei Gherlei cu privire la clasificaţiunea comunelorŭ bisericescĭ gr. cat. pentru susţinerea şcolilorŭ; a planurilorŭ şcolilorŭ de edificatŭ; a veniturilorŭ pentru susţinerea lorŭ; a fondurilorŭ de reservă pentru remunerarea docenţilorŭ mai destoinicĭ; a procurărei rechisitelorŭ didactice; a unei comisiunĭ diecesane pentru povăţuirea causelorŭ şcolastice; a paşilorŭ făcuţĭ pentru dobêndirea obligaţiunilorŭ de statŭ ale comunelorŭ spre folosulŭ şcólelorŭ şi în fine pentru înfiinţarea fondurilorŭ spre ajutorarea studenţilorŭ eminenţĭ.

II. Protocolulŭ comisiunei şcolastice micste în Gherla la 24 Faurŭ 1862. Sub presidiulŭ Il. Sale D. admn. comit. Vasiliu Buteanu, fiindŭ de faţă din partea Ven. Capitulŭ: Rs. D-nĭ Macedonŭ Popŭ, Ioanŭ Anderco, Ioanŭ Golovich şi Stefanŭ Bilţŭ, şi din partea oficiului comitatensŭ d-nii: Mihailŭ Boheţelŭ şi Ioanŭ Şipotarŭ, actuarŭ, d-nii Lazarŭ Huza şi Alesiu Silaşi. — Conchisŭ: a) In locurĭ acomodate sĕ se ridice *şcolĭ aşa numite centralĭ* cu 3 séu 4 clase şi cu învĕţătorĭ calificaţĭ şi într'unŭ numĕrŭ destoinicŭ, pentru ca prin şcolile acestea centralĭ sĕ se pregătéscă tinerimea spre a puté trece la gimnasii, şcolĭ reale, orĭ spre a fi primită la meserii séu la neguţătoriă. b) Indată după fundarea acestorŭ şcolĭ centralĭ vorŭ trebui sĕ se reguleze şi şcolile elementare séu poporare.

III. Dechierarea obligătóre a comunelorŭ. „Noi subscrişii locuitorĭ şi ómenĭ liberĭ din comuna.... comitatulŭ.... facemŭ prin acésta cunoscutŭ şi dechierămŭ sĕrbătoresce, cumcă..... din libera nóstră voiă şi cu judecata cea mai matură *ne-amŭ resolvatŭ tare şi în modŭ neschimbatŭ*, ca tóte puterile nóstre morale şi materiale sĕ le întrebuinţămŭ în concurenţă cu asemenea dechieratele comune.... spre aceea, ca sĕ rădicămŭ cu puterĭ unite câtŭ mai curêndŭ o *şcólă centrală* pentru usulŭ nostru şi alŭ susnumitelorŭ comune, şi şcóla acésta totŭ în comună sĕ-o dotămŭ aşa, ca esistenţa ei sĕ fie asigurată...... şi sĕ se pregătéscă de-oparte tinerii noştri la cursurĭ gimnasiale séu şcolĭ reale, ér de altă parte....... încâtŭ se va puté sĕ se pregătéscă tinerĭ şi pentru o agricultură, industriă şi neguţatoriă, cu unŭ cuvêntŭ pentru orĭ ce ramurĭ de câştigŭ realŭ. *Acésta a nóstră dechieraţiune sĕ servéscă pentru totdéuna de obligare „in solidum" pentru tóte principiile êntr'ênsa cuprinse şi nicĭ noi, nicĭ urmaşii noştri în dechieraţiunea acésta sĕ nu pótă schimba nimicŭ sub nicĭ unŭ pretecstŭ.......*

Spre întărirea şi nerevocavera statornicire a dechieraţiunei nóstre subscrierămŭ actulŭ acesta cu toţii şi însemnămŭ cu semnele nóstre înaintea mărturiilorŭ subscrise. Datŭ în.... ..... »Acésta dechieraţiune obligătóre arătându-ni-se nouĕ subscrişilorŭ, carĭ compunemŭ representanţa comunei...... ne-amŭ resolvatŭ din bunăvoinţa nóstră, ca sĕ-o primimŭ şi întărimŭ întru tóte şi în numele comunei nóstre, obligândŭ prin acésta şi comuna ca atare la tóte, câte suntŭ cuprinse în mai susŭ atinsa dechieraţiune. N. N. jude etc.«

(L. S.)

(Va urmá).

*) Tóte celelalte diare românescĭ din Ungaria suntŭ rugate cu totŭ respectulŭ, ca sĕ binevoéscă a primi şi publicá »actele« acestea în colónele sale.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

GASTEIN, 7 Augustŭ. — Maiestăţile lorŭ împĕratulŭ şi împĕrătésa au sositŭ aséră la 6 óre, fiindŭ salutaţĭ în modŭ entusiasticŭ de cătră mulţime. După ce au fostŭ salutate de cătră notabilităţile oraşului, Maiestăţile lorŭ păşiră spre întrarea dela castelŭ, unde împĕratulŭ Germaniei aştepta sosirea lorŭ. Impĕratulŭ Germaniei a sărutatŭ mâna împărĕtesei, a săruratŭ de trei orĭ pe împĕratulŭ, esprimândŭ prin cuvinte cordiale bucuria că se revĕdŭ. După acésta acompaniaţĭ de ambele suite, Maiestăţile lorŭ merseră la locuinţa împĕratului, unde petrecură vreo 17 minute. De aicĭ merseră la otelŭ. La 7 şi jumĕtate Maiestatea sa monarchulŭ nostru s'a preumblatŭ prin oraşulŭ splendidŭ iluminatŭ.

DIVERSE.

Păţaniile turnurei. — O damă modernŭ îmbrăcată mergea pe strada Frideric în Berlinŭ. La unŭ locŭ se întórse şi vede, că trei studenţĭ jucau „scatŭ" (jocŭ de cărţĭ) pe turnură. Oţărindu-se chemă unŭ poliţistŭ, care îi şi arestă îndată. Acum ea aştéptă pedepsirea lorŭ, pentru că *şi-au permisŭ a juca cărţĭ în publicŭ!* Intr'altŭ oraşŭ germanŭ o damă tênĕră din provinciă întâlnesce pe o prietină a sa şi se opreşce de vorbă tocmai lângă o lăptărésă, ce-şĭ purta laptele pe unŭ măgarŭ: Dama avea o turnură uriaşă, câtŭ Chimborasso şi sta cu spatele cătră măgarulŭ ce se postase chiarŭ lângă trottoir. Ameninţatŭ — aşa i se va fi părutŭ lui — de turnură, măgarulŭ umflă de odată nările, lungeşte latele buze, întinde urechile şi îşĭ înfige dinţii în bulbucătura hainei — din care nicĭ la sbieretele femeei, nicĭ prin ajutorulŭ ce i s'a datŭ de publicŭ, n'a voitŭ sĕ-i scótă. Prietina îşĭ adună puterile, se smuceşte şi — scăpă din gura măgarului; în urmă-i triumfătorulŭ măgarŭ rumega turnura! Măgarulŭ a fostŭ atâtŭ de măgarŭ sĕ-i pară frumósă turnura şi sĕ-i lase gura apă după ea!

***

Datornici rĕi de plată. — O mare parte a pressei francese este acuma fórte indignată în contra croitorilorŭ parisianĭ, mai cu sémă contra şefului marelui atelierŭ Worth, care, pentru a scăpa pe colegii sĕi de clienţii rĕi platnicĭ, a scosŭ de sub presă o listă cu numele tuturorŭ clienţilorŭ sĕi de asemenea natură. Acéstă listă se compune din trei categorii. In cea dintêiu suntŭ şarlatanele din lumea mare a Parisului şi streinătate, care, fără a avea mijlóce, îşĭ procură toaletele cele mai elegante, şi de sigurŭ nu plătescŭ. In a doua categoriă cocotele, care pierdêndŭ rolulŭ lorŭ nu mai potŭ plătì, şi în fine în a treia, aceia din lumea cea bogată carĭ plătescŭ, însĕ după mai mulţĭ anĭ şi acésta după ce au fostŭ mai ântêiu reclamaţĭ în judecată.

***

Focŭ. — Din Botoşanĭ se comunică »Rĕsboiului« următórele cu data de 23 curentŭ: Astădĭ în dorĭ de di pe la órele 2 şi jumĕtate, a isbucnitŭ focŭ în centru pieptĭ principale. Unŭ rêndŭ de prăvălii, din care unele încărcate cu băcăniă şi crâşme, s'a distrusŭ până la fundamentŭ, aprópe 20 la numĕrŭ. Foculŭ s'a întinsŭ aşa de repede, încâtŭ prea puţine lucrurĭ s'au pututŭ scăpa. In una din magazii era ascunsă o cantitate órecare de iarbă de puşcă; ajungêndŭ scânteia, a făcutŭ o teribilă explosiă. Mai multe ferestre de alăturea şi a treia stradă s'au spartŭ. O biată ovreică bĕtrână, care venise erĭ din Fălticenĭ la fiulŭ sĕu de aicĭ, zărindŭ foculŭ a muritŭ îndată de spaimă. Noroculŭ a fostŭ că nu bătea vêntulŭ, alminterĭ rĕmâné din Botoşanĭ movilĭ de cenuşe. Pompierii, ajutaţĭ de publicŭ, s'au purtatŭ bine. Nu se scie încă de unde s'a aprinsŭ foculŭ.

***

Lupĭ în sate. — O corespondenţă particulară a »României« relatéză, că în judeţulŭ Vâlcea lupii cutreeră satele, mâncă copii şi vitele sătenilorŭ. Aşa în comuna Nămoiu unŭ lupŭ, în mijloculŭ satului, diua námédă mare, sfăşiă unŭ copilŭ de 3 anĭ alŭ unui locuitorŭ sătéanŭ, mâncă până se sătură şi lăsă apoi restulŭ corpului pe şosea. In comuna Amărăştĭ unŭ copilŭ, care păzea vitele pe câmpŭ, a fostŭ mâncatŭ asemenea de lupĭ. Pe dealulŭ comunei Prundenĭ, într'unŭ locŭ unde era cânepă, s'a găsitŭ craniulŭ, mânile şi piciórele unu copilŭ. Trebue sĕ mai adaogemŭ că lupii în totŭ judeţulŭ au devoratŭ mai multe vite ale locuitorilorŭ sătenĭ. Spaima de aceste fiare sĕlbatice a coprinsŭ tótă populaţiunea rurală şi nimenĭ nu mai îndrăsnesce sĕ-şĭ ducă vitele pe câmpŭ pentru păscutŭ.

***

Mizeria în carĭ s'au aflatŭ asediaţii din Cartagena (America). — Corespondentulŭ diarului parisianŭ »Temps« dă órecare detalii asupra asediului care a fostŭ susţinutŭ la Cartagena în contra insurgenţilorŭ colombienĭ. Asediaţii erau reduşĭ la cea mai completă mizeriă: unŭ ou costa unŭ francŭ, unŭ puiu de găină 30 de francĭ, o livră de carne 15 fr. etc. In cele din urmă provisiile se sfârşiseră cu totulŭ ne mai rĕmânêndŭ decâtŭ puţinŭ orezŭ, fără untŭ séu grăsime. Graţiă energiei lorŭ resistente, locuitorii Cartaginei au pututŭ sĕ apere oraşulŭ lorŭ de sórta ce a avut'o Baranquila, care a fostŭ luată cu asaltŭ şi prĕdată până la ultima picătură.

***

Inaintea curţii cu juraţĭ. — Preşedintele adresându-se cătră acusatŭ:

— Acusatule, ai de adăogatŭ ceva la apĕrarea d-tale?

— Acusatulŭ:

— Amŭ făcutŭ asperinţe medicale asupra victimei d-le preşedinte, îndată ce amŭ omorît'o.... Crima mea póte fi folositóre sciinţe.

***

Contra miopiei elevilorŭ. — Consiliulŭ sanitarŭ superiorŭ din Austria, vĕdêndŭ că miopia a luatŭ proporţiunĭ fórte marĭ între elevĭ, s'a ocupatŭ cu tótă seriositatea de acéstă afacere şi în urma cercetărilorŭ făcute, a constatatŭ că tablele de scrisŭ precumŭ şi caietele cadrate strică în mare mĕsură ochii elevilorŭ, din causa acésta consiliulŭ sanitarŭ a propusŭ guvernului sĕ interdică întrebuinţarea astorfelŭ de rechisite de scrisŭ. In urma acestei propunerĭ ministrulŭ instrucţiei a datŭ ordinŭ tuturorŭ autorităţilorŭ scolare d'a exclude din scólă rechisitele de felulŭ celorŭ menţionate. Totŭ odată li s'a pusŭ în vedere directorilorŭ de scóle ca la începutulŭ anului scolarŭ sĕ dea lămuririle cuvenite copiilorŭ şi părinţilorŭ şi sĕ priveghieze stricta esecutare.

***

Incă o descoperire de óse de animale colosale antedeluviane, s'a făcutŭ în judeţulŭ nostru, dice Tutova. Preotulŭ Vasile Crăescu din comuna Gura-Simila, a depusŭ la redacţia nóstră, unŭ dinte de Mamut din creaţiunea antedeluviană, pe care l-a găsitŭ pe cândŭ pescuia la rîuleţu Simila, în diua de 19 Iulie curentŭ. Acestŭ dinte, care este de o greutate de două oca şi jumĕtate, este pusŭ la dispoşiţiunea doritorilorŭ de a'lŭ vedea, la redacţia numitului diarŭ.

***

Stratăgema unui comisarŭ alŭ polişiei. — Deunădĭ s'a adusŭ înaintea unui comisarŭ alŭ poliţiei Parisului unŭ individŭ prinsŭ în flagrantŭ delictŭ la sĕvârşirea unui furtŭ. Arestantulŭ, avêndŭ fără îndoială motive întemeiate d'aşĭ asnundd individualitatea, refusa cu stăruinţă arĕtarea numeluì şi adresei séle. Atuncĭ comisarulŭ poliţiei întrebuinţă unŭ mijlocŭ originalŭ spre a descoperi individunlitatea arestantului. Notându'şĭ iniţialele cu care erau însemnate rufele necunoscutului, comunică unui reporterŭ de diarŭ o notiţă atingĕtóre de transportare dela Morgue (loculŭ unde se espunŭ cadavrele găsite) a unui cadavru găsitŭ înecatŭ. Se înţelege, că semnalmentulŭ cadavrului precum şi iniţialele rufelorŭ corespondeau întocmai cu ale arestantului. Acéstă notiţă se publicase şi chiarŭ în acea di administraţiunea locului de espunerea cadavrelor (Morgue) primé mai multe scrisorĭ care îi comunicau că cadavrulŭ găsitŭ în Sena nu póte fi altulŭ decâtŭ a lui X., care d'alaltăerĭ séră au s'a mai întorsŭ la domiciliu sĕu, strada şi numĕrulŭ cutare. O asemene comunicaţiune primise şi rĕportulŭ diarului, care înfăţişindu-se la Morgue nu găsi acolo cadavrulŭ lui X;, ci sprn marea lui mirare, îu loculŭ pretinsului înecatŭ pe comisarulŭ poliţiei, care îi povesti stratagema întrebuinţată spre constatarea indentităţei arestatului sĕu.

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 6 Augus st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.84	Vênd.	8.86
Argint românesc	»	8.78	»	8.84
Napoleon-d'orĭ	»	9.88	»	9.92
Lire turcescĭ	»	11.15	»	11.20
Imperialĭ	»	10.10	»	10.15
Galbenĭ	»	5.85	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.5	»	123.5
Discontulŭ » . . .	7—10 % pe anŭ.			

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 6 Augustŭ st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	98.65	Bonurĭ croato-slavone	102.—
Rentă de hârtiă 5%	92.15	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148.60	Imprumutulŭ cu premiu ung.	119 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.20	Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	120.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	123.50	Renta de hărtiă austriacă	82.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	109.20	Renta de arg. austr.	83.35
Bonurĭ rurale ungare	103.50	Renta de aurŭ austr.	108 90
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.50	Losurile din 1860	139 90
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	103.—	Acţiunile băncei austro-ungare	877.
Bonurĭ cu cl. de sortare	102.25	Act. băncei de creditŭ ung.	287.—
Bonurĭ rurale transilvane	102.30	Act. băncei de creditŭ austr.	282.80
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.91
		Napoleon-d'orĭ	9 93½
		Mărcĭ 100 imp. germ.	61.45
		Londra 10 Livres sterlinge	125.35

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 23 Iuliu st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	89	90
Renta rom. amort. (5%)	93	94
» convert. (6%)	88½	89½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	100	101
» „ „ (5%)	85	86
» » urban (7%)	98½	99½
» » » (6%)	91	92
» » » (5%)	83	84
Banca naţională a României	1230	1250
Ac. de asig. Dacia-Rom.		
« » » Naţională		
Aurŭ	10¼	10¾
Bancnote austriace contra aurŭ	2.04	2.05

Numere singuratice à 5 cr. din „Gazetei Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui **I. Gross.**

Casa Nr. 23 din Tuşnad

cu 7 încăperĭ în etagiu, situată la locŭ fórte frumosŭ, avênd încă terenŭ pentru clăditŭ, cu venitŭ sigurŭ, **se vinde ieftinŭ** din causa depărtării, proprietarului. A se întrebá totŭ acolo.

Sz. 4340/1885 tk.

Árverési hirdetmény.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a zernesti görög keleti egyház végrehajtatónak, Vladu Vulsan és társai vegrehajtást szenvedők elleni 100 frt. — kr. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék terűletén lévő a zernesti határon fekvő a zernesti 551 sz. tjkben foglalt 1086 hrsz. fekvőre az árverést 400 frt. krban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebbi megjelölt ingatlanok az 1885, évi August 10-ik napján délelőtt 9 órakor Zernest község irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alál is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsáranak 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX. tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi November hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX tcz. 17 o §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelejezésétől kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brassoban 1885, évi Május hó 23-ik napján, a kir. tszék, mint tlkkvi. hatóságnál.

Magazinŭ de haine bărbătescĭ

Totŭ feliulŭ de

haine bărbătesci elegantŭ şi solidŭ lucrate

contecţionămŭ în magasinulŭ nostru după comandă şi după jurnalele cele mai nouĕ.

Totodată recomandăm marele nostru

depositŭ de stofe indigene şi strĕine

pentru rocurĭ, pantalonĭ şi giletcĭ cu preţurile cele mai eftine şi rugămŭ onor. publicŭ a ne onorá cu comande câtŭ mai numeróse.

Cu distinsă stimŭ
A. Schwarze & Bartha.
Uliţa Vămei Nr. 11.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta şi pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	5·00	7.45	—
Predealŭ	—	9 45	12.50	—
	—	9.47	1.09	—
Timişŭ	—	10.11	1.40	—
Braşovŭ	—	10.44	2.27	—
	6.22	10.51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Haşfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighişóra	10.29	1.30	8.01	—
	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	2.25	9.43	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blaşiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiuşŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9.12	—
Ghirisŭ	4.09	4.49	10.23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Cluşiu	5.56	5.58	12.59	—
	6.08	6.08	—	8.00
Nedeşdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8.22	—	2.05
Mező-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare	10.37	9.13	—	4.05
	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12 59	—
Szolnok	2.58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6.00	2.10	10.05	10.30
Viena	6.35	2.45	10.50	—
	3.00	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşiu	—	10.01	5.05	6.43	—
	12.05	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriş	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea	3.12	11.43	—	9.31	—
	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiuşŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blaşŭ	6.02	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copşa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediaşŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.48	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5.30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.37
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Braşovŭ	—	5.20	—	7.14	1.09
	—	5.3[illegible]	—	—	1.50
Timişŭ	—	6.07	—	—	2.48
Predealŭ	—	6.32	—	—	3.23
	—	7.30	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	11.35	—	—	9.40

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	12.00	4 53
	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8.00
Szolnok	11.02	3.44	11.40
	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3.37	7 53	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.43	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2.18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timişóra	8.42	3.40	10.06

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24
Aradŭ	7 50	3 10	7.40

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7 05	12.27	3.00
Haţegŭ	7.53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Baniţa	10.11	3.35	6.07
Petroşenĭ	10.43	4.04	6.39

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	5.28
Baniţa	7.27	10.14	6.06
Crivadia	8.06	10.54	6.45
Pui	8.50	11 37	7.25
Haţegŭ	9.31	12.17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8.44
Simeria	10.53	1.35	9.15

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.